

**PRAVNA FAKULTETA
UNIVERZE V
LJUBLJANI**

POROČILO O KAKOVOSTI 2008/2009

Dekan: prof. dr. Rajko Pirnat

Predsednik komisije: prof. dr. Vladimir Simič

Ljubljana, marec 2010

1. UVOD.....	4
2. POROČILO KOMISIJE	5
2. 1. Izobraževalna dejavnost.....	5
2.1.1. Dodiplomski študij.....	5
2.1.1.1.Uvod	5
2.1.1.1.1.Spremembe v smeri bolonjskega procesa.....	5
2.1.1.1.2 Težave pri analizi.....	5
2.1.1.2. Kratak pregled podatkov o številu in strukturi študentov v posameznem letniku za študijsko leto 2009/2010	6
2.1.1.2.1. Redni študij	6
2.1.1.2.2. Izredni študij	6
2.1.1.2.3. Diplomanti	7
2.1.1.3. Primerjava podatkov iz analize za leto 2007/08	7
2.1.1.4. Trajanje študija in uspešnost študentov	7
2.1.2. Podiplomski študij	8
2.1.2.1. Znanstveni magisterij	8
2.1.2.2. Druga in tretja bolonjska stopnja (bolonjski magistrski in doktorski študij)	8
2.1.3. Kakovost izvedbe študijskega procesa skozi oči študentov.....	8
2.1.3.1. Predavanja in seminarji	8
2.1.3.2. Vaje	9
2.1.3.3. Izpiti	9
2.2. Raziskovalna in razvojna dejavnost.....	11
2.3. Mednarodna dejavnost	11
2.3.1. Erasmus izmenjave	11
2.3.2. Druga področja mednarodna dejavnosti na fakulteti	12
2.3.2.1. Mednarodni forum	12
2.3.2.2. Mednarodna moot court tekmovanja	12
2.3.2.3. Poletne šole	12
2.4. Knjižnice, čitalnice in založniška dejavnost.....	12
2.5. Investicije in vzdrževanje	13
2.6. Informacijski sistem.....	13
2.7. Človeški viri, osebje.....	14
2.7.1. Statistični podatki.....	14
2.7.2. Odnosi	14
2.8. Študenti	15
2.8.1. Študentski svet	15
2.8.1.1. Splošno	15
2.8.1.2. Tutorstvo	15
2.8.2. Interesne dejavnosti, projekti, ostala združenja	16
2.8.2.1. Tečaji tujih jezikov	16
2.8.2.2. Debatni krožek	16
2.8.2.3. Pevski zbor	16
2.8.2.4. Holistična odvetniška pisarna	16
2.8.2.5. Društvo ELSA	16
2.8.2.6. Projekt Pravo in film	16
2.8.2.7. Krožek Pravo in literatura	16
2.8.2.8. Filozofski krožek	16
2.8.2.9. Projekt Večerni pogovori s profesorji	16

2.8.2.10. Pravna klinika	17
2.8.2.11. Kulturni večer	17
2.8.2.12. Slavnostni ples	17
2.8.2.13. Pitamičevo tekmovanje	17
2.8.3. Splošna ocena.....	17
3. OPIS AKTIVNOSTI ZA RAZVOJ SPREMLJANJA IN ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI	18
3.1. Komisija za kakovost.....	18
3.2. Ankete o pedagoškem delu	18
3.3. Zunanje ocenjevanje	18
4. ZAKLJUČEK	19
5. VIRI	19

1. UVOD

Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani od aprila 2009 do aprila 2010 praznuje 90. obletnico svojega obstoja. V 90 letih si je naša fakulteta oblikovala ime, ki predstavlja tradicijo in kakovost pravnega študija v domačem in tujem prostoru. 90 let izobraževalne institucije ni malo, 90 let kakovostnega delovanja pa obdobju doda vsebino. Prav ob praznovanju in premišljevanju o njenih začetkih, razvoju in uspehih je prav, da si vzamemo nekoliko več časa in skrbno preučimo kakovost, ki jo fakulteta odseva danes – da ne zaspimo na nekdanjih lovorikah in ne zamudimo priložnosti ali potrebe po izboljšanju.

Poročilo je pripravila komisija, ki jo sestavljajo:
prof. dr. Vladimir Simič (predsednik komisije),

- doc. dr. Aleš Novak,
- doc. dr. Klemen Podobnik,
- doc. dr. Katja Škrubej,
- Rok Primožič (študent)
- Mojca Zadavec (študentka).

Poročilo bo predvidoma obravnavano na 6. seji senata, ki bo 6. 4. 2010.

2. POROČILO KOMISIJE

2. 1. Izobraževalna dejavnost

2.1.1. Dodiplomski študij

2.1.1.1. Uvod

2.1.1.1.1. Spremembe v smeri bolonjskega procesa

V letu 2009 so bile zaključene priprave na prehod v nov sistem študija (bolonjska reforma), ki se je na fakulteti pričela izvajati v letu 2009/10. Čeprav je jedro pravnega študija ostalo nespremenjeno, je sprememb več.

Prvi letnik se je v šolskem letu 2009/10 pričel z bistveno novostjo razdelitve predmetov na eno in dvosemestrski (4 enosemestrski – dva v prvem in dva predmeta v drugem semestru in 4 dvosemestrski predmeti – najzahtevnejši in najobsežnejši predmeti).

V prenovljenem študiju bo uvedba izbirnih predmetov (ki so bili v starem študijskem programu le v 4. letniku) tudi v 2. in 3. letniku prinesla večjo semestralizacijo predmetov.

Po eni strani se tako število predmetov povečuje, njihovo trajanje pa zmanjšuje, kar bi lahko vodilo v sicer široko pravno razgledanost, a treba bo paziti, da se s tem ne bo zmanjšala globina znanja.

Prve ocene ustreznosti sprememb bodo mogoče šele ob koncu prvega letnika za 1. letnik, celotne spremembe pa šele ob zaključku petletnega cikla študija – a prvi kazalci (rezultati enosemestrskih izpitov in kolokvijev dvosemestrskih predmetov), ne kažejo najboljših rezultatov.

S stališča kakovosti je zato pomembno, da je zdravo jedro pravnega študija ostalo nespremenjeno in optimistično menimo, da ga s spremembami študija nismo pokvarili. Kljub temu pa Pravna fakulteta do prenovljenega študija ostaja zadržano kritična, saj se je študij tako podaljšal za eno leto – k pravniškemu državnemu izpitu (h kateremu stremi večina študentov prava) bo namreč mogoče pristopiti šele z opravljeno 2. stopnjo bolonjskega študija.

Komisija ocenjuje, da reforme študija nismo dovolj izkoristili za prenove študija tam, kjer bi bile te potrebne, sprejeli pa smo zahtevane spremembe, do katerih je bila večina skeptična.

2.1.1.1.2 Težave pri analizi

Ključna težava pri analizi ostaja spremenljivost kategorij: izredni študenti imajo možnost prehajati med redne, redni med izredne. Poleg tega so v kategorijo vpisanih v višji letnik zajeti tudi »ponavljalci in pavzerji«, zato je bilo s pomočjo računalniškega programa nemogoče priti do nedvoumnega odgovora na vprašanje, koliko izrednih študentov po letnikih ali skupaj je redno napredovalo v višji letnik, prav tako pa tudi ne, koliko rednih študentov je napredovalo v višji letnik.

Povedano drugače, podatki, ki jih obdelujemo, nam ne posredujejo enoznačne zgodbe.

2.1.1.2. Kratek pregled podatkov o številu in strukturi študentov v posameznem letniku za študijsko leto 2009/2010

V študijskem letu 2009/10 je bilo na dodiplomskem študiju Pravne fakultete vpisanih skupno 1979 študentov, kar je nekaj manj kot leto prej.

2.1.1.2.1. Redni študij

- V **I. letnik** je vpisanih 445 študentov. To je znatno znižanje v primerjavi s prejšnjim letom. Razlika pa je le navidezna, saj v letošnjo kategorijo vpisanih v prvi letnik (zaradi novega programa) niso vključeni tisti, ki bi bili sicer v prvi letnik vpisani ponovno (te so bili sprva vpisani v kategorijo ponovni vpis na starem študijskem programu, po zapletu z ministrstvom pa »prepisani« v kategorijo izredni ponovni vpis v prvi letnik starega programa).

Lani je bilo prvič vpisanih študentov 401 in ponovno vpisanih 104.

- v **II. letnik** je vpisanih 209 študentov, od tega 200 prvič in 9 ponovno (lani 232 prvič, 13 ponovno). To pomeni znižanje za več kot 10 %.

- v **III. letnik** je vpisanih 159 študentov (150 prvič, 9 ponovno), kar je skoraj četrtnina manj kot leto prej.

- v **IV. letnik** je vpisanih 170 študentov, od tega 168 prvič in 2 ponovno. Tudi tu gre za približno enako znižanje.

- **absolventov** je 182, (primerjava z lanskim letom).

V zadnjem obdobju je prišlo do povečanja vpisa, kar poslabšuje razmerje med številom študentov in učiteljev.

Zanimivi so tudi podatki o strukturi študentov po spolu: Že zelo dolgo prevladujejo med študenti na fakulteti ženske, ki jih je več kot dve tretjini.

2.1.1.2.2. Izredni študij

- V **I. letnik** v letošnjem letu ni redno ponovno vpisanih študentov starega programa. To je posledica zapleta z ministrstvom za visoko šolstvo, ki si določbo Zakona o visokem šolstvu razlaga tako, da na naši fakulteti ni možen ponoven vpis v prvi letnik (star program) in s tem končanje študija po starem program. Fakulteta, ki se s takšno razlago sicer ne strinja, je študentom, v skrbi za njihovo korist omogočila izreden ponovni vpis v star program. Takšnih študentov je 61.

V novi prvostopenjski izredni študij je vpisanih 156 študentov. To je le malenkost več kot v prejšnjem letu, vendar precej več, če od lanske številke odštejemo ponovno vpisane.

- v **II. letnik** je vpisanih 181 študentov od tega 170 prvič in 11 ponovno. To je zmanjšanje za skoraj četrtno.

- v **III. letnik** je vpisanih 161 študentov od tega 143 prvič in 18 ponovno, kar je skoraj enako kot prejšnje leto.

- v **IV. letnik** je vpisanih 111 študentov in vsi so se vpisali prvič. To pomeni zmanjšanje za eno petino.

- **absolventov** je 144 oz. 33 več kot leto.

2.1.1.2.3. Diplomanti

V študijskem letu 2008/09 je na Pravni fakulteti diplomiralo 277 študentov (179 rednih in 98 izrednih). Rednih je bilo v primerjavi s prejšnjim letom precej manj, zato pa je toliko več izrednih.

Absolutno število diplomantov nam ne pove veliko o uspešnosti študentov, saj moramo pri oceni uspešnosti upoštevati možnost podaljšanja absolventskega staža, kar še dodatno oteži presojo uspešnosti dokončanja študija glede na podatke o številu diplomantov v določenem letu, saj v tem primeru v določenem letu diplomirajo študentje, ki so se kot absolventi vpisali že v preteklem letu (podatek o tem, koliko jih je, ni računalniško dostopen).

Komisija predlaga, da univerza začne zbirati podatke o zaposljivosti študentov.

2.1.1.3. Primerjava podatkov iz analize za leto 2007/08

Primerjava s prejšnjimi leti pokaže predvsem, da je stanje vpisa in napredovanja odvisno v največji meri od zunanjih vzrokov. Fakulteta ob še vedno presežnem interesu za vpis polagoma zmanjšuje vpis rednih študentov v prvi letnik, medtem ko je vpis izrednih študentov odvisen deloma tudi od možnosti vpisa drugam in od številčnosti generacije, ki se vpisuje. Tudi podatki o napredovanju v višji letnik se spreminjajo v odvisnosti od pravil o možnosti izrednega vpisa brez vseh opravljenih obveznosti.

2.1.1.4. Trajanje študija in uspešnost študentov

Predpisani čas študija na Pravni fakulteti je po starem programu, vključno z absolventskim stažem, pet let.

Po novem programu se študij za doseženo enako stopnjo izobrazbe podaljša za eno leto (4 + 1 in absolventski staž).

Povprečen čas študija je pri rednih študentih cca. 6 let, pri izrednih pa cca. 7 kar ocenjujemo kot predolgo..

Žal zadnji podatki kažejo, da je bil krajši čas študija v lanskem letu le enkrat dogodek. Tudi tu pa kaže biti pri analizi podatkov previden. Del podaljševanja študija gre gotovo na račun vse večjega števila izrednih študentov, katerih študij traja dlje, del pa na račun tistih, ki so študij iz različnih razlogov (npr. nosečnost, zaposlitev itd.) prekinili za več let in ga sedaj dokončali. Opozoriti kaže tudi na dejstvo, da je nadaljnja pot študentov Pravne fakultete pogosto vezana na opravljanje pripravništva na sodišču, kjer je kriterij visoka povprečna ocena. Del študentov opravljanje izpitov v četrtem letniku zato podaljša preko predpisane dobe prav v želji, da bi s čim boljše

opravljenimi izpiti četrtega letnika izboljšali svojo povprečno oceno, ter tudi s tem, da se odločajo za popravljanje določenega števila izpitov iz vseh letnikov.

2.1.2. Podiplomski študij

V letu 2009/2010 je prenovljen tudi podiplomski študij. Na Pravni fakulteti tako v letošnjem letu poteka podiplomski študij po starem sistemu, ter 2. in 3. stopnjo po novem sistemu.

2.1.2.1. Znanstveni magisterij

V študij znanstvenega magisterija po starem programu se je vpisalo 174 študentov, kar je nekaj več študentov kot leto prej.

2.1.2.2. Druga in tretja bolonjska stopnja (bolonjski magistrski in doktorski študij)

Na drugo stopnjo (magistrski bolonjski študij) se je vpisalo 11 študentov na 3. stopnjo (doktorski bolonjski študij) pa 50 v prvi letnik in 13 v 2. letnik. Študentje, ki so se vpisali v 2. letnik 3. stopnje, so končali podiplomski študij z magisterijem.

V letu 2009 je magisterij uspešno zaključilo 31 študentov, kar je 10 manj kot leto prej, doktorat znanosti pa je pridobilo 10 doktorandov kar je tudi manj kot lani.

Zmanjšanje števila podiplomskih diplomantov ni nujno slabo. Nekatere ugledne tuje fakultete poznajo celo dokaj nizko omejitev doktorandov na leto. Res pa je, da je prenovljeni doktorski študij po vsebini drugačen od bivšega znanstvenega doktorata, ki je primerljiv s programi v tujini.

2.1.3. Kakovost izvedbe študijskega procesa skozi oči študentov

2.1.3.1. Predavanja in seminarji

Študentje določena predavanja ocenjujejo za zelo kakovostna. Ocenjujejo, da je takšna lastnost posledica dobre priprave pedagoškega osebja na predavanja, saj snov podajajo na zanimiv in študentom razumljiv način, jih vključujejo v (glasno) razmišljanje, teorijo pa podkrepijo z zanimivimi primeri iz prakse.

Še vedno pa se pojavljajo ex cathedra predavanja v smislu branja iz knjige ali zapiskov, zmedena predavanja v smislu nedokončanih misli, ki preskakujejo iz ene teme na drugo brez dokončanja prve, predavanja, ki so sicer podkrepjena s pomočjo powerpointa, vendar je ta pripravljen na način, ki moti koncentracijo na predavanjih. Preveč teksta, ob katerem profesor pove malo (nič) novega, študente (še zlasti ob dejstvu, da vsebine ne objavijo na spletni strani) sili v prepisovanje iz projekcijskega platna. Tako je nemogoče hkrati slediti profesorjevi razlagi, ta pa dostikrat prav zaradi nanašanja na projekciran tekst ni tako kvalitetna.

Komisija se zaveda, da je dober študijski proces odvisen tako od pripravljenosti in energije pedagoga, kot tudi od pripravljenosti in sodelovanja študentov. Tudi ti pogosto prihajajo na predavanja brez motivacije in pripravljenosti sodelovati. Ocenjujemo, da je eden od glavnih vzrokov za takšno stanje preveliko število študentov – sodelovanje in interaktivni način predavanj je v takšnem okolju bistveno težji, možnost sodelovanja študentov pa manjša.

Nerazrešen ostaja tudi koncept seminarjev, saj so ti v večini povsem enaki predavanjem. Ti bi morali biti namenjeni interaktivnejšemu delu študentov – izdelava seminarских nalog, predstavitev, projektnih nalog, itd. K večji kakovosti ne samo tako oblikovanih seminarjev, ampak tudi študijskega procesa na splošno pa bi doprinesel konkreten in pošten odgovor / kritika oddanega / predstavljenega samostojnega dela študentov. To bi ne le povečalo motivacijo h kakovostnemu opravljanju domačega dela, študentu bi nudilo možnost napredka in izpopolnjevanja, saj le konkreten odgovor glede tega, kaj ustreza merilom, kaj jim ne in predvsem zakaj jim ne, študentom omogoča učenje in izboljšanje dela.

Komisija se zaveda, da je ob tolikšnemu številu študentov na pedagoga takšno delo skoraj nemogoče (pohvalno pa je, da se pri nekaterih izbirnih predmetih takšen način vendarle pojavlja).

Študentje opozarjajo, da bi bilo koristno, če bi več profesorjev v naprej napovedalo temo predavanja, da se študentje na predavanja lahko pripravijo (tako dejansko lahko sledijo predavanju in postavljajo vprašanja – večkrat se namreč zgodi, da študent na predavanju, ko snov prvič sliši, vprašanj še nima, ko pa doma še enkrat prebere snov, se mu porajajo številna vprašanja, vendar se, ko se naslednjič predava nova snov, ne želi izpostavljeti z vprašanji za nazaj).

2.1.3.2. Vaje

Komisija ugotavlja, da so študentje večinoma zadovoljni z izvedbo (večino) vaj. Njihovo kvaliteto odraža dejstvo, da se nanje pripravijo pedagogi, s pripravo in posredovanjem gradiva v naprej pa omogočajo pripravo tudi študentom. Kot dobre so ocenjene vaje, kjer se teorija aplicira na reševanje praktičnih primerov in kjer se omogoča razpravo o odprtih vprašanjih teh primerov.

Izvedba vaj je (v še večji meri kot izvedba predavanj) odvisna od sodelovanja študentov. Komisija upa, da bo večje število skupin pri vajah v prvem letniku (s tem pa manjše število študentov na posamezno skupino) imelo pozitivne učinke na pripravljenost študentov do sodelovanja na vajah.

Kljub siceršnji pozitivni oceni vaj pa nekatere vseeno zaslužijo kritiko, saj so preveč monotone, snov se podaja na enak ali zelo podoben način kot na predavanjih, premalo se rešuje primerov, pedagogi pa podajajo snov na nerazumljiv in nezanimiv način.

2.1.3.3. Izpiti

Izpitna ocena je najpogostejše merilo študentovega znanja. Zato naj bi izpiti preverjali dejansko znanje, sposobnost mišljenja in logičnega povezovanja pa tudi retorične sposobnosti in povezovanja.

Ocenjujemo, da izpiti zelo pogosto niso odraz zgoraj naštetega, saj niso sestavljeni tako, da bi se z njimi učinkovito preverjala kakovost študentovega znanja.

Zavedamo se, da je za omenjeno problematiko krivo tudi razmerje med številom študentov in pedagogov vendar menimo, da bi bilo možno težave zmanjšati z izboljšanjem metod. Izpiti, kjer je potrebno obkrožiti le nekaj najbolj pravilnih

odgovorov (med več pravilnimi ali med več ne povsem pravilnimi odgovori) brez možnosti dopisati razlago za svojo odločitev, znanja ne preverja poglobljeno in učinkovito. Še več, včasih pokaže le to, ali si je študent prejšnji dan ogledal stare izpite. Tak način izpitov spodbuja iskanje bližnjic pri študiranju.

Kot zgled izjemno dobre sestave izpita bi pohvalili kazensko materialno pravo, kjer študentje rešujejo teoretična vprašanja na praktičnem primeru s pomočjo zakona, kar dejansko odraža zahtevo po razumevanju snovi in ne le po memoriranju členov. Podoben način izpita se v novejšem času izvaja tudi pri ustavnem pravu.

Študentje pozitivno ocenjujejo način popravljanja izpitov, pri katerem pedagoga izpite popravljata pred študentom z njegovim sodelovanjem.

2.1.3.4. Diplomski naloga

Komisija ocenjuje, da je Pravilnik o diplomski nalogi vsaj deloma izpolnil namen. Nova pravila pridobitve teme diplomske naloge usmerjajo študenta v izbiro lastne teme diplomske naloge, s tem pa v zgodnejše razmišljanje o diplomski nalogi. Komisija ocenjuje, da je v letu 2009 velika večina študentov predlagala lasten naslov diplomske naloge.

Študentje ne le kot koristno, pač pa celo kot nujno potrebno ocenjujejo izvedbo predavanja o pisanju diplomske naloge – v času študijskega procesa se namreč študentov na pisanje diplomske naloge ne pripravlja (študentje o diplomski nalogi do 4. letnika, pogosto pa celo do absolventskega staža, ne vedo veliko). Predavanje bi tako kazalo ponoviti vsako leto v prvem tednu oktobra (torej še pred rokom za oddajo dispozicije).

Kljub pozitivnim vidikom novega Pravilnika pa komisija ocenjuje, da se določb Pravilnika še ne spoštuje povsem. Glavni problem vidi komisija v objavljanju sprejetih in še prostih tem.

Namen Pravilnika je namreč dati prednost tistim študentom, ki sami predlagajo temo, med vsemi ostalimi pa vzpostaviti kar se da enake pogoje. Prav temu je namenjena določba, da se proste teme (tistih profesorjev, ki so sprejeli manj kot 13 tem na predlog študentov) do roka zbira v referatu, ki nato objavi enoten seznam prostih tem (po tem ali hkrati z informacijo o tem katere teme na predlog študentov so bile sprejete).

V nasprotnem primeru (ko bi profesor A objavil proste teme, še preden bi profesor B študente obvestil ali je sprejel njihove predloge ali ne) bi bili študentje postavljeni pred negotov položaj (čakati odgovor profesorja B, ki je bil prva izbira in s tem tvegati da se v tem času zapolnijo tudi vsa prosta mesta pri profesorju A, ali pa naj si študent raje zagotovi eno od prostih tem pri A in s tem tvega, da bi mu bila odobrena tema, ki jo je sam želel).

Prav nedosledno izvajanje Pravil in nedoslednost pri upoštevanja rokov, je pri nekaterih študentih povzročilo nezadovoljstvo z novim sistemom pridobivanja teme, ki sicer ni slab.

2.2. Raziskovalna in razvojna dejavnost

Raziskovalna dejavnost je pri delu sodelavcev fakultet zelo pomembna. Velika večina pedagogov je vključenih v vrsto raziskav. Te v manjši meri potekajo v okviru fakultete in njenih inštitutov ter v večji meri pod okriljem samostojnih inštitutov.

Slaba stran tega je razmeroma skromno poznavanje tega, kaj kdo raziskuje in vtis, da je raziskovalna dejavnost na fakulteti manj pomembna.

Inštitut za primerjalno pravo pa je tudi organizator seminarjev, na katerih se širša pravniška javnost seznanja z novimi rezultati raziskovanj in možnostmi njihove neposredne uporabe.

V številkah je udeležena raziskovalna dejavnost za leto 2009 naslednja:

- 1 raziskovalni program = 2,06 FTE,
- 2 temeljna projekta = 0,91 FTE
- 2 podoktorska projekta = 1,67 FTE
- 1 CRP.

2.3. Mednarodna dejavnost

2.3.1. Erasmus izmenjave

V letošnjem letu je število tujih študentov na naši fakulteti 46 (lani 27). Večje število študentov s tujih držav je razveseljivo tudi zato, ker pomeni večje število držav, iz katerih ti študentje prihajajo.

Podobne ugotovitve veljajo tudi za število naših študentov, ki so se vključili v Erasmus izmenjavo. Teh je v letošnjem letu 59 (lani 39). Komisija z veseljem ugotavlja, da je razvoj na področju Erasmus izmenjav izjemno dober. V letošnjem letu so imeli študentje za izmenjavo na voljo preko 65 uglednih tujih univerz iz kar 23 držav.

V lanskem letu so bile sprejete tudi smernice o priznavanju izpitov opravljenih na Erasmus izmenjavi, ki študentom nudi večjo varnost in predvidljivost pri priznavanju v tujini opravljenih izpitov.

Komisija kot dobro ocenjuje tudi v lanskem letu ustanovljeno pisarno za mednarodne zadeve.

Omejitve pri številu gostujočih profesorjev iz tujine so večje zato številke niso tako velike kot pri študentih, je pa povečanje izmenjav tujih in naših profesorjev razveseljivo v odstotkovnem razmerju. Tuji profesorji, ki ne sodelujejo v pedagoškem procesu so bili trije. Iz Slovenije pa je šlo v tujino 10 sodelavcev. Ta številka zajema le sodelavce, ki se mudijo v tujini dlje časa.

2.3.2. Druga področja mednarodna dejavnosti na fakulteti

2.3.2.1. Mednarodni forum

Fakulteta je tudi v preteklem letu (kot že vrsto let pred tem) gostila ugledne tuje predavatelje ali sogovornike, ki so pri nas imeli predavanja o najbolj aktualnih temah, ki so tesno povezane s pravom ali so pravne narave.

2.3.2.2. Mednarodna moot court tekmovanja

2.3.2.2. Mednarodna moot court tekmovanja

Za ugled fakultete v mednarodnem prostoru so tudi v lanskem letu še dodatno poskrbeli študentje, ki so se z veliko dobre volje in vloženega truda udeleževali na številnih mednarodnih tekmovanjih (*moot courts*). V lanskem letu so tako sodelovali na Regional International Humanitarian Law Competition (dosegli 1. mesto), na Concours EUROpeen des Droits de l'Homme Rene Cassin (4. mesto), na EUROpean Law Moot Court Competition (govornik prejel drugo nagrado), na Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition in na The Annual Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot Court Competition (priznanje za enega najboljših pisnih izdelkov)

Prepričani smo, da bi bilo zanimanje študentov za take dejavnosti še večje, če bi se jim to priznalo kot delno opravljanje študijskih obveznosti.

2.3.2.3. Poletne šole

Že več let poteka na fakulteti poletna šola francoskega prava, ki je dobro obiskana. Učitelji s področja pravne zgodovine pa gojijo še posebno tesne stike s kolegi s fakultete v Poitiers-u.

Glede sodelovanja tujih strokovnjakov pri ocenjevanju magistrskih in doktorskih del pa je omejitveni dejavnik jezik oz. določba, da je treba ta dela pisati v slovenščini. Zato nekateri mladi doktorandi ta del izpopolnjevanja opravljajo v tujini.

2.4. Knjižnica, čitalnica in založniška dejavnost

Število uporabnikov knjižnice je nekoliko manjše kot v prejšnjem letu in znaša 3364. Od teh je uporabnikov neposredno povezanih s fakulteto 2950.

Letni prirast gradiva znaša 2186 enot in je celo nekoliko nad načrtovanim. Uporabnikom je v knjižnici na voljo 14 računalnikov, kar je enako kot leto prej.

V knjižnici študira vse več študentov, tako da ob študijskih konicah že zmanjkuje prostora v čitalnici. Študentje tako poskušajo na fakulteti najti druge prostore za učenje, do česar pa je vodstvo fakultete zadržano.

Študentje v okviru fakultete pogrešajo prostor, kjer bi se lahko učili tudi po 20.00.

Fakulteta izdaja nekaj knjižnih zbirk: Scripta, Littera, Manet, v katerih izhaja študijsko gradivo. Vedno večji pomen ima študijsko gradivo, ki ga učitelji objavljajo na spletu.

2.5. Investicije in vzdrževanje

Komisija na splošno pozitivno ocenjuje vzdrževanje fakultetnih prostorov.

Velik del investicij gre v posodabljanje računalniške opreme. Za računalnike, tiskalnike in projektorje je fakulteta porabila 71.587,00 EUR, za kar je dobila od MVZT 24.124,00 EUR in 6.541,00 EUR od ARRS. Stroške za strežnike v znesku 8.836,00 EUR je krilo v celoti MVZT. Za programsko opremo pa je ARRS prispevala 8.852,00 EUR iz drugih virov pa je porabila zanjo fakulteta še 12.588,00 EUR.

Računalniško opremljanje seminarjev pa ima tudi negativni vidik, saj se prav zaradi nove opreme seminarje še dosledneje zaklepa pred študenti, ki potrebujejo prostor za učenje ali izdelavo seminarских nalog. Seminarji tako v obdobjih, ko bi sicer lahko bili koristno uporabljeni, ne služijo svojemu namenu, študentje pa na fakulteti nimajo na voljo drugih primernih prostorov.

Fakulteta je pridobila dva avtomata za pijačo in prigrizke, odzivi študentov in zaposlenih, pa so večinoma izjemno pozitivni.

Fakulteta je v letošnjem letu uvedla koše za recikliranje, kar je med študenti izjemno dobro sprejeto.

Od investicijskega vzdrževanja je načrtovana obnova tlakov in hidroizolacije pred glavnim vhodom, ki pa je bila prenesena v naslednje leto.

Komisija ocenjuje, da bi bila potrebna tudi investicija v boljše delujoče ozvočenje v predavalnicah, saj to pogosto šumi, ne deluje, itd..

Komisija ugotavlja, da je velik problem na fakulteti pomanjkanje prostorov. Majhno število predavalnic in seminarjev zaenkrat še ne moti rednega študijskega procesa, predstavlja pa problem pri dodatnih aktivnostih. Kar nekaj tutorskih skupin tako ne more dobiti prostega seminarja in svoja srečanja izvajajo v manjših seminarjih v različnih nadstropjih.

Kot problematično komisija ocenjuje tudi dejstvo, da so po razporedih vsi seminarji neprestano zasedeni, dejansko pa pogosto samevajo zaklenjeni in neizkoriščeni. Ocenjujemo, da se dela škoda, če ob prostih terminih niso na voljo študentom, ki še kako potrebujejo prostor, kjer bi se lahko polglasno učili, skupaj ponavljali, pisali seminarske naloge v skupini itd.

2.6. Informacijski sistem

Zgoraj navedeni zneski kažejo, da fakulteta veliko vlaga v posodabljanje informacijskega sistema. Na fakulteti deluje elektronska oglasna deska in sistem e-študent prek katerega poteka velik del stikov študentov s fakulteto in praktično vse prijavljanje za izpite. S sistemom prijavljanja na izpite pa obstajajo težave, saj se študenti včasih pritožujejo, da prijavljanje na izpite ne deluje.

2.7. Človeški viri, osebje

2.7.1. Statistični podatki

Konec leta 2009 je bilo na fakulteti:

Delovno mesto		število
profesor	redni	16
	izredni	15
Docent		4
asistent	z doktoratom	7
	z magisterijem	1
		1
Učitelj veščin		1
Mladi raziskovalec	na doktorskem študiju	2
		4
SKUPAJ		51

Posebno krivično je, da nekateri doktorji ne morejo napredovati in so na mestih asistentov, ker ni dovolj sistemiziranih delovnih mest, čeprav vse druge pogoje za napredovanje izpolnjujejo. Ta način varčevanja, je krivičen, ker opravljajo učiteljska dela za nižjo plačo.

Komisija prav tako ugotavlja, da je razmerje zaposlenih na fakulteti neustrezno, število pedagogov pa premajhno. Že vrsto let je kot posebnost naše fakultete znana obrnjena piramida, kjer je veliko profesorjev in manj asistentov in docentov, število študentov na posameznega pedagoga pa za resno in kakovostno delo fakultete izrecno premajhno.

Komisija tako ugotavlja, da bi bilo nujno in prednostno najti način rešitve tega problema. Kot eno od možnosti (začasne rešitve oz. rešitve dokler, ali ker, druge rešitve niso v pristojnosti fakultete) vidi v uvedbi demonstratorjev kot boljših podiplomskih študentov, ki bi posamezni katedri (pedagogu) nudili prepotrebno pomoč pri vsakodnevni obveznostih – z delno razbremenitvijo pa bi pedagogom ostalo več časa in energije, ki bi jo lahko vložili v kakovostnejše opravljanja pedagoškega dela. Demonstratorji pa bi iz tega naslova imeli cenejši podiplomski študij, s čimer bi fakulteta ne le spodbujala kakovostno in vsestransko udejstvovanje resnejših študentov, pač pa jim na ta način študij omogočila.

Prav tako je premalo osebja v študentskih referatih, kjer število zaposlenih leta ni sledilo povečevanju števila študentov. Tako so za 2000 študentov v referatu le trije delavci. Za podiplomske študente skrbi ena delavka, še ena pa je zadolžena za mednarodno sodelovanje.

Tudi v knjižnici je zaposleno manj knjižničarjev, kot naj bi jih bilo glede na število knjižnih enot.

2.7.2. Odnosi

Odnos med študenti in pedagoškim osebjem ocenjujemo kot dober. Vodstvo s predstavniki študentov dobro sodeluje, načeloma upošteva predloge in komentarje študentov.

Velik problem pa ostajajo prepozno pripravljena pomembna obvestila in gradiva – le ta so pogosto oddana zadnji dan in je tako časa za pripravo in konkretno razpravo malo (npr. gradivo za senat), kar pa ni problem le odnos vodstva do študentskih predstavnikov, temveč slabe navade celotne fakultete.

Komisija se zaveda, da je dela, ki ga opravlja fakulteta veliko, delavne sile pa malo in je tako težko vso gradivo pripraviti pravočasno, prav tako razume izredne okoliščine posameznih zadev, ki pridejo iznenada in jih je potrebno nemudoma rešiti. Kljub temu pa komisija meni, da bi bilo mogoče in bi k temu morali stremeti vsi sodelujoči, da bi bilo gradivo vsaj za najpomembnejše zadeve pripravljeno in poslano pravočasno (vsaj 3 dni prej) – kar pa pomeni tudi pravočasno oddano vodstvu (vsaj 5 dni prej), da ga lahko posredujejo naprej.

2.8. Študenti

2.8.1. Študentski svet

2.8.1.1. Splošno

V preteklem študijskem letu je imel Študentski svet PF UL svoje predstavnike v vseh komisijah, Akademskem zboru in Senatu. Predstavniki študentov kot uspešno ocenjujejo sodelovanje v teh organih, kot uspešno pa ocenjujejo tudi sodelovanje z vodstvom fakultete. Študentski predstavniki so aktivno sodelovali pri pomembnih odločitvah študijskega dela fakultete, prispevali k boljši prepoznavnosti fakultete, ter skrbeli za splošno dobro počutje študentov na fakulteti.

2.8.1.2. Tutorstvo

Najpomembnejši projekt Študentskega sveta ostaja tutorstvo, ki dobro deluje in se iz leta v leto dobro razvija. Po oceni Študentskega sveta je tutorstvo izpeljano na izjemno kakovostni ravni – pri tem še posebno poudarjajo predmetno tutorstvo, ki v letošnjem letu poteka pri naslednjih predmetih:

1. Letnik:

- Rimsko pravo (3)
- Politična ekonomija (1)
- Uvod v pravoznanstvo (5)
- Ustavno pravo (2)
- Uvod v civilno pravo (2)

2. Letnik:

- Kazensko materialno pravo (4)
- Kazensko procesno pravo (6)

Poleg predmetnih tutorjev na naši fakulteti delujejo tudi naslednje vrste tutorstev: splošni tutorji (pomoč pri posameznem letniku), uvajalni tutorji (pomoč brucem), tutorji za tuje študente, tutor za študente s posebnimi potrebami ter študentski koordinator tutorjev.

Tutorstvo je v celoti projekt Študentskega sveta, v veliko pomoč pri kvalitetni izvedbi (predmetnega tutorstva) pa so tudi posamezni nosilci predmetov, s katerimi predmetni tutorji dobro sodelujejo.

Želimo, da se tutorstvo v prihodnjih letih še razširi, pri čemer si želimo sodelovanja in podpore tako vodstva kot tudi pedagoškega osebja. Projekt bi bilo smiselno razširiti tudi na profesorsko tutorstvo.

Zdelo bi se nam primerno, da fakulteta tutorjem (v sodelovanju z nosilci predmeta, pri katerem je tutor opravljala tutorstvo) izda potrdilo o opravljanju tutorskega dela.

2.8.2. Interesne dejavnosti, projekti, ostala združenja

Fakulteta (ali njeni študenti) študentom ponuja(jo) veliko interesnih dejavnosti/možnosti izven rednega (ne)pravnega udejstvovanja – v lanskem letu je tako delovalo kar nekaj skupin in se izvedlo kar nekaj dogodkov, bodisi v izključni organizaciji študentov, bodisi v organizaciji pedagogov ali ob sodelovanju vseh:

2.8.2.1. Tečaji tujih jezikov

2.8.2.2. Debatni krožek

2.8.2.3. Pevski zbor

Na fakulteti deluje pevski zbor, ki postaja vse boljši in sodeluje na kulturnih prireditvah, ki jih pripravijo študenti sami pa tudi na slovesnostih, kot je bila proslava 90. letnice fakultete ali podelitev diplom

2.8.2.4. Holistična odvetniška pisarna

Holistična odvetniška pisarna je serija delavnic in predavanj, ki se s pravom ne ukvarjajo zgolj kot z znanstveno disciplino, temveč z življenjem na splošno. Udeleženci se tako učijo strpnosti, različnih življenjskih veščin in osebno rastejo.

2.8.2.5. Društvo ELSA

Društvo, ki organizira kar nekaj strokovnih ekskurzij tako doma kot v tujini, skrbi pa tudi za izvedbo različnih seminarjev in okroglih miz.

2.8.2.6. Projekt Pravo in film

Ogled filma in pogovor o pravnih tematikah v filmu.

2.8.2.7. Krožek Pravo in literatura

Skupina študentov in dveh pedagogov, ki ob prebiranju leposlovja išče odgovore na (bolj ali manj) pravne dileme.

2.8.2.8. Filozofski krožek

Skupina študentov, ki pod mentorstvom pedagoga prebira izbrane članke o pravno-filozofskih dilemah in skupaj išče odgovore nanje.

2.8.2.9. Projekt Večerni pogovori s profesorji

Študentje v goste povabijo enega od pedagogov in se z njim sproščeno pogovarjajo o vnaprej določeni temi – namenjena so predvsem temu, da študentje bolj spoznajo delo določenega pedagoga in se znebijo pretiranega strahu pri pogovoru z njim.

2.8.2.10. Pravna klinika

Pravna svetovalnica je moderen način izobraževanja, ki študentom še v času študija poleg teoretičnega znanja daje tudi praktične delovne izkušnje, zlasti v obliki pomoči pri pravnem svetovanju prosilcem za azil in drugim tujcem pri urejanju statusa.

2.8.2.10. Holistična odvetniška pisarna

2.8.2.11. Kulturni večer

Kulturna prireditev, kjer študentje berejo svojo poezijo, predstavljajo pevske in igralske talente, ter predstavljajo svoj smisel za humor je bila izvedena v organizaciji društva Pamfil (katerih glavna dejavnost je izdajanje istoimenske študentske pravne revije) in drugih študentov prava, ki se spogledujejo z umetnostjo.

2.8.2.12. Slavnostni ples

Študentje so pod vodstvom Študentske organizacije Pravne fakultete organizirali Slavnostni ples ob 90 letnici Pravne fakultete in tako prispevali k prazničnemu vzdušju, hkrati pa so se s plesom poklonili svoji fakulteti in njeni vlogi v akademskem razvoju Slovenije.

2.8.2.13. Pitamičevo tekmovanje

Študentje in pedagogi naše fakultete so v letu 2009 uspešno izpeljali I. Pitamičevo vseslovensko tekmovanje študentov prava, namenjeno študentom vseh treh slovenskih fakultet. Na njem je sodelovalo prek 100 študentov, tekmovanje pa so dobro sprejeli tudi pravni strokovnjaki izven fakultetnih okvirjev - svojo podporo so organizatorjem nudili v obliki pomoči pri ocenjevanju pisnih in ustnih izdelkov. Finalni del tekmovanja je potekal na Ustavnem sodišču, kar daje tekmovanju še poseben ugled, po koncu tekmovanja pa so organizatorji izdali tudi Zbornik, v katerem so objavljeni izdelki najboljših ekip.

Izkazali pa so se tudi študentje naše fakultete saj so zasedli prva štiri mesta.

2.8.3. Splošna ocena

Študentje so s pestro ponudbo zadovoljni, prav tako so zadovoljni, da vodstvo za organizacijo takšnih dogodkov omogoča uporabo prostorov in ažurno objavlja dogodke na spletni strani in oglasni deski.

Študentje so izjemno hvaležni pedagogom, ki takšne projekte/dogodke vodijo, pri njih sodelujejo, dajejo ideje, se jih udeležujejo ali jih na tak ali drugačen način podpirajo, s tem pa spodbujajo razvoj fakultete kot skupnosti študentov in pedagogov.

3. OPIS AKTIVNOSTI ZA RAZVOJ SPREMLJANJA IN ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI

3.1. Komisija za kakovost

Komisija za spremljanje kakovosti je sestavljena iz učiteljev in študentov. Delavci iz fakultetne uprave zaradi prezaposlenosti niso kazali zanimanja za delo v njej.

Komisija za kakovost se sestane le, ko pride zahteva z univerze po poročilu o spremljanju kakovosti. To je deloma povezano s tem, da ob vseh spremembah, v katere silijo fakulteto zunanje okoliščine, fakulteta upošteva tudi posledice na kakovost študija. To se dogaja na vseh področjih in v vseh telesih fakultete. K temu jo sili konkurenca. V državi so že tri pravne fakultete, še nekaj fakultet pa nudi izobrazbo za dela, ki so jih včasih opravljali pravniki predvsem v upravi. Delno pa k takšnemu ravnanju pripomore tudi vsesplošna drža senata, ki daje vtis, da se tovrstna poročila ne jemlje resno ali da za njih ni časa.

Komisija bi se morala sestati bolj pogosto in pripraviti predloge kazalcev za ocenjevanje kakovosti .

3.2. Ankete o pedagoškem delu

Na fakulteti se občasno izvajajo ankete o pedagoškem delu. To ne poteka sistematično, ker ni soglasja, kdaj naj bi te ankete opravili, da bi bile res reprezentativne. To je povezano s tem, da večina študentov pri izvajanju teh anket ne sodeluje. Morda tudi zato, ker kaže, da ne zaupajo, da bi njihov mnenje izraženo prek anket lahko dejansko vplivalo na dogajanje na fakulteti in zato raje uporabljajo druge načine.

V zadnjem letu so se končno izvedle nove, elektronske ankete, ki pa še vedno niso take, kot bi si želeli člani komisije.

Prednost novih anket je v možnosti, da študent prosto napiše kaj si o določenem predmetu ali pedagogu misli in ima tako možnost obrazložiti svojo številčno oceno. To se je izkazalo za dobro, saj je (vsaj po dostopnih podatkih) veliko študentov to možnost izkoristilo.

Celotna anketa bi morala bolj temeljiti na vprašanjih, katerih odgovori bi pedagogom nudili konkretno usmeritev pri načrtovanju prihodnjega dela (kaj je tisto, kar študentje želijo spremeniti, s čim niso zadovoljni in kaj je tisto, kar se študentom zdi dobro). Največja težava in vredno vse graje pa je dejstvo, da so ankete očitno namenjene le študentom, in jim z njim dajemo lažni občutek, da vplivajo na dogajanje na fakulteti – lažni zato, ker njihove rezultate ne dobijo tisti, ki bi jim ankete MORALE biti namenjene – ocenjevani pedagogi in nosilci ocenjevanih predmetov.

3.3. Zunanje ocenjevanje

V zadnjem letu so bili podvrženi zunanjemu ocenjevanju vsi programi, ki se izvajajo na fakulteti. Lotiti pa se bo treba tudi pripraviti na zunanjo evalvacijo in akreditacijo fakultete v skladu z zakonom. Posebnih aktivnosti v tem smislu na fakulteti še ni, ali pa vodstvo fakultete s tem še ni seznanilo članov komisije.

4. ZAKLJUČEK

Največja pomanjkljivost skrbi za kakovost na fakulteti je, da vsa prizadevanja ne doživijo poglobljene razprave na katerem od fakultetnih forumov. Najbolj poklicani za to, senat je skoraj vedno v časovni stiski in to razpravo odlaga, ali pa opravi s poročilom zelo na kratko.

Komisija ocenjuje, da je fakulteta še vedno ena boljših fakultet v slovenskem prostoru, da je študentom večinoma prijazna ter da jim ponuja ne le kakovostnega pravnega znanja, pač pa tudi veliko možnosti obštudijskega udejstvovanja.

Kljub temu pa komisija ocenjuje, da fakulteta lahko in mora storiti še marsikaj v smeri boljše kakovosti in doseganja višjih standardov, pri tem pa ne sme pozabiti na ohranjanje in vzpostavljanje dobrih odnosov in s tem oblikovanja fakultete kot skupnosti.

Glavno oviro na tej poti vidi komisija v pomanjkanju prostorov in pomanjkanju pedagoškega osebja (in/ali v prevelikemu številu študentov).

5. VIRI

Glavni vir podatkov v poročilu je Letno poročilo fakultete, kar predstavlja za komisijo nekatere težave, ker so podatki tam predstavljeni na podlagi drugačnih navodil za sestavo.

Sicer pa so glavni vir različna izobraževanja in delavnice za člane komisij.